

Dr hab. Teresa Parczewska
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

„Recenzowany program wychowania przedszkolnego *Tablit*, to oryginalna, a przy tym niezwykle atrakcyjna propozycja edukacyjna skierowana do nauczycieli wychowania przedszkolnego i dzieci w wieku przedszkolnym, dobrze wyposażona w instrukcje niezbędne tym osobom, które zdecydują się na korzystanie z tejże oferty programowej.

Autorzy programu (...) opracowali kompleksowy, nowoczesny program edukacji przedszkolnej, którego przewodnią myślą jest organizowanie takiego środowiska edukacyjnego w przedszkolu, które będzie zapewniało dzieciom wszechstronny rozwój. W programie zakłada się stosowanie powszechnie znanej, jednakże incydentalnie wykorzystywanej w placówkach przedszkolnych metody projektów oraz innowacyjnej w skali krajowej i europejskiej techniki modelowania dialogów w klasie *Questioning the Author* (QtA), jak również metody integrującej realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego z poznawaniem słów i fraz w języku angielskim. Jak przekonują autorzy, w technice *Questioning the Author* nauczyciel stosując aktywne słuchanie, stawianie pytań otwartych oraz ich parafrazowanie, inspirowanie do dyskusji nad problemem, a także animuje do formułowania i wyrażania opinii na temat zjawisk przyrodniczych prezentowanych na animacjach multimedialnych. W trakcie wymiany poglądów, wychowankowie dochodzą do poprawnych naukowo wyjaśnień, a jednocześnie rozwijają kompetencje komunikacyjne.

W programie *Tablit* podstawą wszelkiej działalności dziecka autorzy uczynili świat przyrody i nauki, słusznie stwierdzając, iż *Podstawa programowa wychowania przedszkolnego* jest bardzo uboga w treści przyrodnicze. Tymczasem, jak trafnie zauważa T. Wróbel¹ „małe dzieci są niestrudzonymi badaczami przyrody i stosunkowo łatwo jest podtrzymać w nich zainteresowanie tym, co je otacza”. Tematyka przyrodnicza jest bliska dziecku, bardzo dla niego atrakcyjna, pozwalająca na podejmowanie różnorodnej aktywności badawczej: obserwowania, eksperymentowania, eksploracji, dokonywania różnorodnych doświadczeń i pomiarów.

Autorzy bardzo trafnie akcentują konstruktywistyczne podejście do wiedzy i uczenia się, co oznacza, iż uczenie się jest „samoregulującym procesem zmagania się jednostki z konfliktem między istniejącymi osobistymi reprezentacjami świata a docierającymi do niego informacjami z zewnątrz. Jest procesem konstruowania nowych obrazów świata za pomocą

¹ Wróbel T., *Współczesne tendencje w nauczaniu początkowym*, PWN, Warszawa 1975.

narzędzi kulturowych i symboli, wśród których zasadnicze znaczenie ma język”². Zwłaszcza L. Wygotski³ i J. Bruner⁴ podkreślają, że efektywne uczenie się zachodzi w społecznym kontekście w trakcie wymiany poglądów, negocjowania znaczeń i erystyce grupowej. Zatem, występuje wszędzie tam, gdzie dzieci mają możliwość swobodnego, nieograniczonego dialogu, wspólnego wypracowywania procedur działania, a także autonomicznego funkcjonowania. Autorzy programu dużą wagę przywiązują do wymienionych uwarunkowań efektywnego uczenia się, podkreślając, iż poziom i rodzaj reakcji na określone doświadczenia są odmienne w przypadku poszczególnych dzieci. W zamyśle autorów, uczenie się ma być swobodne, a nie sprowadzone do drobiazgowo zaplanowanych przez nauczyciela czynności.

Ponadto, w programie bardzo mocno została podkreślona konieczność osobistego zaangażowania się wychowanka w proces poznawania świata. Proponowane przez autorów metody i formy aktywizujące zasługują na wyróżnienie, mają one bowiem zachęcić nauczyciela do pracy z dziećmi opartej na działaniu, indywidualizacji i różnicowaniu (zarówno sposobów pracy, jak i efektów końcowych) we wszystkich obszarach: społecznym, emocjonalnym, poznawczym i fizycznym. Jak dostrzegają autorzy programu, poznawanie świata przez działanie, doświadczanie, odkrywanie, przeżywanie i dyskutowanie, przyczynia się do zmian rozwojowych wszystkich struktur psychicznych małego dziecka, jest okazją do rozwijania samodzielności poznawczej oraz umiejętności współpracy w grupie. Zgodnie z intencją programu i jego podstawą teoretyczną - jaką jest teoria konstruktywizmu - dzieci, podejmując zadania, kierują się osobistymi motywami i potrzebami, mają swobodę w wyborze zadań (rodzaju, czasu trwania, partnera), rozumieją ich przydatność.

Należy podkreślić, iż program wychowania przedszkolnego *Tablit* posiada moduł języka angielskiego, dzięki któremu od najmłodszych lat dziecko może wzrastać w otoczeniu języka, będącego środkiem komunikowania się na całym świecie. Dzieci uczą się słów i zwrotów w języku angielskim za pośrednictwem materiałów multimedialnych (banków słów angielskich i gier edukacyjnych w języku angielskim) związanych tematycznie z zagadnieniami zawartymi w programie.

Niewątpliwą zaletą programu są opracowane przez autorów atrakcyjne materiały dydaktyczne, dostosowane do użytku na tablicach multimedialnych i tabletach. Są to między

² Michalak R., *Konstruktywistyczna perspektywa założonego modelu edukacji elementarnej*, [w:] K. Lubomirska (red.), *Edukacja elementarna. Podstawy teoretyczne – wybrane zagadnienia*, CODN, Warszawa 2005, s. 102.

³ Wygotski L., *Myślenie i mowa*, PWN, Warszawa 1989.

⁴ Bruner J., *Kultura edukacji*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2006.

innymi animacje oraz utworzone w oparciu o nie filmiki, przybliżające dzieciom zjawiska przyrodniczo-naukowe. Należy zaznaczyć, że większość materiałów ma charakter interaktywny (...).

Konkludując należy stwierdzić, iż recenzowany program zawiera wiedzę merytoryczną i praktyczną oraz innowacyjną obudowę dydaktyczną, w sposób znaczący ułatwia opanowanie języka angielskiego, napisany jest z wrażliwością i wyczuciem potrzeb dziecka w wieku przedszkolnym. Należy zaznaczyć, iż warunkiem efektywnego oddziaływania tejże oferty edukacyjnej, niezbędne jest odpowiednie przygotowanie i kształcenie nauczycieli, zarówno w zakresie kompetencji pedagogiczno-psychologicznych jak i informatycznych”